

Kære Udvalg for Landdistrikter og Øer,

Hermed supplerende materiale til foretræde i ULØ 17. januar 2024 fra Foreningen imod Kæmpevindmøller ved Bulbjerg. Vi ønsker at bidrage til en bedre oplysning inden beslutningen om placering af testcenterfaciliteter for store vindmøller. Vores fokus er selvfølgelig de enormt ødelæggende konsekvenser, som en udvidelse af Testcenter Østerild vil have for mennesker, natur, kultur og samfund.

Lokalt og kommunalpolitisk er modstanden tydelig og stor. I det følgende fremgår udmeldinger fra organisationer, foreninger og institutioner. Afslutningsvis følger en sammenfatning af stærkt problematiske konsekvenser for området og faktorer i processen.

Bilagsoversigt:

Bilag 1: Thisted Kommunalbestyrelse vedrørende udvidelse af Testcenter Østerild

Bilag 2: Gigtforeningens Oplysningskreds Thisted

Bilag 3: Foreningerne Lildstrand

Bilag 4: Foreningen Hannæs Sport og Fritid

Bilag 5: Vejlernes Naturfriskole og -Børnehave

Bilag 6: Thy-lejren

Bilag 7: Dagli' Brugsen Frøstrup

Bilag 8: Forældrerådet Hannæs Børnehus

Bilag 9: Socialdemokratiet på Hannæs

Bilag 10: Danmarks Naturfredningsforening Thy

Bilag 11: Sammenfatning af konsekvenser og problematikker

Bilag 12: Omdelingsark

Bilag 1: Kommunalbestyrelsens henvendelse vedrørende udvidelse af Testcenter Østerild

Minister Morten Dahlin
By-, Land- og Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21,
1220 København K
km@km.dk

THISTED KOMMUNE

Kommunalbestyrelsen

21. december 2023

SagsID.: 00.01.00-G01-14-21
Medarbejder: ckj

Henvendelse vedrørende eventuel udvidelse af Testcenter Østerild

I Thisted Kommune har staten igangsat en screening for en eventuel udvidelse af det nationale testcenter for vindmøller i Østerild. Vi vil først og fremmest som samlet kommunalbestyrelse gøre opmærksom på, at vi er imod en udvidelse af testcenteret med møller op til 450 meter. Derudover vil vi gerne give udtryk for vores frustration over, at vi som kommunalbestyrelse og lokalsamfund ikke er blevet inddraget i processen.

En eventuel udvidelse af Testcenter Østerild kan få direkte konsekvenser for mere end hundrede borgere, der må flytte fra deres hjem. Det har naturligvis også bredere betydning for et lokalsamfund som Østerild. Derfor ville det have været godt for processen, hvis der som minimum havde været en dialog med lokalsamfundet, inden en afgørelse skulle træffes. Da Testcenter Østerild blev etableret og siden udvidet, var der borgermøder, hvor borgerne havde mulighed for at stille spørgsmål og give udtryk for deres holdning.

Vi anerkender, at en eventuel udvidelse af Testcenter Østerild er en statslig afgørelse, men som kommunalbestyrelse i den kommune, der bliver ramt af så store statslige beslutninger, er vi forundrede over, at vi ikke bliver involveret i en reel høringsproces, inden der ligger en afgørelse. Det kan kun tolkes som manglende respekt for os som lokale politikere. Det er frustrerende, at vi har så lidt indsigt og mangel på høringsmuligheder i en sag, der påvirker vores lokalsamfund så meget.

Endnu en gang vil vi gerne slå fast, at vi som samlet kommunalbestyrelse er imod en udvidelse af Testcenter Østerild.

Med venlig hilsen

Niels Jørgen Pedersen (V)
Borgmester

Bilag 2: Gigtforeningens Oplysningskreds Thisted

Gigtforeningens oplysningskreds (GOK Thisted)

Aftenskolen GOK-Thisted har siden 2016 haft en sommeraktivitet, som vi kalder "Kend din egn og omegn". Gåturene foregår i Nord og MidtThy, Vester Hanherred og Han Herred, med hovedvægt på **egnen mellem Ellidsbøl/Bulbjerg og Vigsø**. Deltagerne er dels lokale i disse områder dels sommergæster på egnen. Et af årets højdepunkter er en tur ud i det storslåede, vilde areal, som vil blive mølle-land, hvis Testmøllecenteret udvides nordud. Strækningen mellem Lildstrand og Vigsø opleves som helt unik og gør ikke mindst indtryk på sommergæster, som bliver glade over, der findes så stort et areal af uberørt natur i Danmark, medens vi, der er lokale må sige, det er en vigtig grund til, det er netop her, vi har slået os ned.

Venlig hilsen Connie Wissing Larsen, daglig leder v. GOK - Sundhed i bevægelse

Bilag 3: Foreningerne Lildstrand

Hawboernes Forening i Lild Strand er en beboerforening med 190 medlemmer bestående af både fastboende og fritidshusejere, som samarbejder aktivt om at bevare og fortsat udvikle et attraktivt miljø i og omkring Lild Strand.

Foreningen har i 2018 udarbejdet Masterplan Lildstrand og gennemført en række projekter heri, som har vendt truende afvikling til god udvikling. Udgangspunktet er fokus på bosætning og stille turisme baseret på stedbundne potentialer, som især er områdets ro og fredede natur.

Det kvalificerede udviklingsarbejde er udført ulønnet af lokale og har været genstand for forskning og er afreporteret i peer-reviewed artikel i forskningstidsskriftet Elsevier, Journal of Rural Studies 2021 (169-180). Som en yderligere blåstempling har EU i december 2023 henvendt sig med ønske om at få udviklingsarbejdet optaget i EU's Smart Rural 27-projekt som eksempel til efterfølgelse i andre lokalområder i EU.

Alle de kræfter, der er lagt i udvikling af området til gavn ikke blot lokalt men for Thisted Kommune som helhed vil være spildt, hvis den strengt beskyttede natur, som er områdets livsnerve, udviklingspotentialer og fremtid, skal vige for kæmpemøller, betonfundamenter, kraner, lysmaster mm.

De ødelæggende konsekvenser for Lild Strand vil omgående vise sig i form af fraflytning, usælgelige huse og udeblevne turister til stor skade ikke blot for Lild Strand, men for hele Nordthy. Derfor et klart NEJ fra Hawboernes Forening til udvidelse af Testcenter Østerild.

Hawboernes forening, formand Tove G. Eriksen

Følgende foreninger i Lild Strand tilslutter sig denne udtalelse:

- Lildstrand Fiske- og spilhusforening, formand Bjarne Holmgård
- Lildstrand Bådlaug, formand Palle Jensen
- Lildstrand Landingspladsforening, formand Jørgen Leegaard
- Kreativitetshuset, formand Hanne Marie Kværndrup
- TEXhuset (galleri og musik), formand Jens Tilma
- Hawhuset (sommer-kiosk), formand Tove F. Andreasen

Som menighedsråd ved kirkerne i Lild og Lildstrand sogn vil vi gerne tilslutte os protesten sammen med foreningerne i Lildstrand – Birgit Holmgård, Lildstrand.

Bilag 4: Foreningen Hannæs Sport og Fritid

Frøstrup d. 29. dec. 2023.

Bekymringsbrev angående udvidelse af Testcenter Østerild.

Hannæs Sport og Fritid vil med dette brev, fremsende bekymring for hvad der vil ske på vores egn, hvis udvidelse af testcentret Østerild, bliver gennemført, og der på den baggrund bliver fjernet helårsboliger og sommerhuse, der vil derfor blive færre medlemmer og frivillige i vores forening.

Vi er en forening, med 400 medlemmer og mange frivillige, som skaber mange aktiviteter i hele området, vi laver også mange foreningsaktiviteter, hvor man kan tilmelde sig til enkelte aktiviteter, kun for en dag, her kommer der også en del af de overnattende turister til.

Vi vil blive udfordret som forening, når borger på egnen fraflytter og der kommer færre overnattende turister i området, hvis de planer som er fremlagt, bliver vedtaget og gennemført.

Med venlig hilsen Hannæs Sport og Fritid.

Bilag 5: Vejlnes Naturfriskole og -Børnehave

Øsløs januar 2024

Konsekvenser af en udvidelse af det Nationale Testcenter for vindmøller i Østerild

Vejlnes Naturfriskole er en lille friskole, hvor ca. 100 børn, fordelt på vuggestue, børnehave og skole, har deres daglig gang.

Vi har i 2022 investeret 5,3 mio. i en ny børnehave, i troen på, at der også i fremtiden vil være brug for skole- og dagtilbud på Hannæs.

Vejlnes Naturfriskole har 24 ansatte, hvoraf en del er flyttet til området på grund af deres tilknytning til friskolen.

Selvom vi er en lille institution, er vi den største arbejdsplads i Øsløs- Vesløs - Arup området og også en væsentlig ramme for områdets mulighed for at samles.

Vores friskole ser nu ind i en fremtid hvor udvidelsen af Testcenter Østerild, med flere kæmpe vindmøller, vil betyde, at op mod 15% af de familier, der danner grundlaget for Vejlnes Naturfriskole, vil blive tvunget til at fraflytte deres hjem. De berørte familier har taget et bevidst valg, da de bosatte sig midt i den vilde nordvestjyske natur. Med masser af plads til at udfolde sig, måske lidt langt til naboer, men dog med et aktivt lokalsamfund, hvor indkøb, skoler og dagtilbud gør det muligt at få den praktiske del af hverdagen til at fungere.

I vores område er der mange restriktioner, der beskytter kyster, kulturminder, fugle og det åbne land.

Disse restriktioner er med til at gøre vores område til et unikt naturområde, noget vi, der bor her, sætter stor pris på og for manges vedkommende har haft afgørende betydning for, at det blev lige her vi valgte at bosætte os. Men det er også restriktioner, der betyder, at de familier, der ved en udvidelse af testcenteret, vil blive tvunget til at flytte, ikke vil have mulighed for på ny at bosætte sig i Frøstrup-Hannæs området.

Vejlnes Naturfriskole har gennem tretten år formået at skabe et stærkt lokalt skole- og dagtilbud i et område, der er presset af demografiudviklingen, men vi er stærkt bekymrede over udsigten til at miste op til 15% af vores børnegrundlag. En sådan udvikling vil ikke bare betyde, at vi skal beskære i personale, men at grundlaget for at tilbyde skole og dagtilbud på Hannæs nok ikke længere er til stede.

N. J. B. Andersen
Skoleleder
Vejlnes Naturfriskole

Hvorfor skal testcenteret ikke udvides, og Thy-Lejren bestå.

- Vindmøllerne vil påvirke flere mennesker end man tror:
 - 97 registrerede beboere, inkluderet børn, samt et uvist antal faste og mindre faste gæster.
- Thy-Lejren og dens beboere støtter det lokale samfund
 - den lokale købmand vil ikke overleve uden Thy-lejren
 - flere lokale håndværkere mm. Vil ikke kunne overleve uden Thy-lejren
 - skoler vil ikke kunne overleve uden Thy-lejren
- Thy-Lejren er udgangspunkt for utallige kultur og kunst relaterede hændelser verden over
 - Christiania, rainbow gathering, tingmøde, skoler og hjem for børn i Afrika, meget af den kulturelle scene i Aarhus og Ålborg mm. Er sprunget ud af Thy-lejrens eksistens.
- 9 kilometer af klintområder der er fredede, bliver i værste fald udslættet.
- Endnu mere fredskov bliver fældet, trods løftebrud på genplantning af skov i 2011.
- Europas trækfugle flyver her forbi før de kommer til vadehavet.
- Eksisterende møller overskrider allerede grænseværdien for larm.
- Kwartssand i undergrunden.
- Møller på 450 meter vil påvirke flere af de omliggende byer
 - Østerild, Frøstrup, Glæde, Hjardemål, Amtoft, Arup, Øsløs, Vesløs, Skaarup, Tømmerby
- Thylejren er et kulturelt fænomen som beror på et multikulturel, kunstnerisk og socialt frirum.
- Folk flytter til Thy - for at få ro. Ro i hovedet, ro i sindet og ro i sjælen. Naturen er Thys drivkraft
- Økonomiske konsekvenser for kommunen.
 - Thylejren huser flere individer der af en eller anden grund ikke kan begå sig i samfundet, og som har fundet en plads her, hvor det at eksistere er en mulighed.
- Thy-lejren har en helt særlig **børnekultur**, hvor de godt 20 børn nyder et fællesskab man ikke kan finde andre steder, her fejres alle højtider og mærkedage i fællesskab og der er frihed til at trygt færdes imellem huse uden bekymringsgrundlag ift. Trafikerede veje eller ukendte mennesker.
- Vi har vores eget busstoppested
- Thylejren er et sammensurium af privat og fælles-skabte erhverv, kultur og alternativer boliger. Mange menneskers livsværk. Særlø. Et minimumskrav er en flytning af alt dette til en Nylejren.
- DNS ejer jorden, har sin egen kasse. Thylejren står for driften med kasse til fælles udgifter og en til strøm. Det er paraply over paraply over paraply. Gode i regnvej, men dårlige i modvind.
- I Thylejren findes fem fællesbygninger. Flere el-laug, møntvask, fællesbad, hvortil der er rodzoneanlæg.
- I Thylejren er der otte med cvr-nummer, hvoraf de fire er fælles.
- I Thylejren er der 60 huse der betaler brugsleje af jorden, men er privatejede, så det drejer sig om 80 huse der i alt skal eksproprieres.
- Thylejren har gennem de seneste 50+ år udviklet sin egen kultur med unikke traditioner og ritualer samt festligholdelse af vores særlige mærkedage. Frihed og rummelighed er nøglebegreber. Frivillighed bærer både den kulturelle og den praktiske hverdag
- Thylejren har en unik organisering med egen indkøbscentral, fælles vaske-, bade- og toiletfaciliteter, rodzoneanlæg, eget vand- og strøm-net beboerne imellem, festplads, børnehus, multibane/basketball-bane, stor legeplads, fællesspisning, cafe og bar m.m.
- Thylejren har over 4000 overnatninger pr år registreret i form af festivalgæster, sommerlejr-gæster og almindelige overnattende gæster. Hertil kommer overnattende fra vores bryllup, fødselsdag, solhverv m.fl.

- Postnummeret 7741 Frøstrup bebos af ca. 640 mennesker, heraf 97 i Thylejren. Det vil sige at en stor del af sognet – ca. 1/6 - forsvinder med os.
- Vores lokale købmand har en omsætning på kr. 2,2 mio. fra 1. januar til 31. august 2023 på handel med vores bar. Hertil kommer handel med Bixen, beboere samt gæster. Thylejren har en meget stor betydning for lokalsamfundets økonomi.
- Thylejrens fællesbygning Svampen med bar og cafe fungerer som værested for et ukendt antal faste gæster og besøgende, dagligstue for mange lokale.
- Thylejren ligger jord til søsterorganisationers arrangementer eksempelvis tingmødet
- Vores ældre beboere kan med fællesskabets hjælp blive længst muligt i eget hjem uden at belaste kommunens økonomi unødigt.
- Dette medfører også at der ikke er en kløft mellem generationerne. Det medfører at lejrens børn får indblik i den tidligere generations kultur og historie, samtidig med at de ældre oplever mindre ensomhed.
- Foreningen DNS, der ejer grunden, hvorpå Thylejren ligger, bruger også Thylejrens faciliteter og jord til dagligt drift af foreningen og generalforsamling. En ekspropriering vil potentielt kræve en genhusning af foreningen?
- Flere af de registrerede beboere er socialt udsatte, og ville have brug for meget økonomisk og social støtte, skulle de flytte ud i samfundet, f.eks. fordi:
 - Nogle ville ikke kunne trives i lejlighed alene og ville kræve en institutionsplads
 - Mange ville have behov for boligstøtte, og skulle have dækket indskud
 - Flere ældre ville kræve pleje, som de får af fællesskabet herude i form af praktisk hjælp
 - Vi har et socialt ansvar/Fællesskab herude, hvor det altid er muligt at få hjælp, om det er en snak og en kop kaffe, eller at løfte tunge ting og bygge. Nogle gange skal man ikke en gang spørge om hjælp før man får det.
 - Vi giver plads uanset om du et psykisk eller fysisk udfordret
- Lejren fungerer som spillested, og har huset mange små, så vel som, store kunstnere igennem tiden. Vi har faste koncerter hver gang det er fredag D. 10. hvor der gerne kommer nogle små så and coming kunstnere, og vi har også faste koncerter på fredag d. 13 hvor der kommer metal bands og spiller
- Lejren er i rivende udvikling, hvor der for bare tyve år siden var ingen der havde vand og få havde strøm, har folk nu både badeværelser og moderne køkkener, og alle har strøm
 - Der er flere faciliteter for børn end der har været nogensinde før i lejrens historie, der er både legeplads og børnehøj, som er både bygget af, vedligeholdt, og holdt i gang af den store aktive forældregruppe herude
- Thylejrens kører på 3. generation og børnene der vokser op herude har et helt unikt liv. De kan løbe ud og lege i lejren uden opsyn, da alle kender alle og der ikke er nogen trafik. Der er legepladser og åbne hjem. Børnene står tidligere på "egne ben" fordi de er mere frie end børn i byen kan være. Thylejren har et godt samarbejde med lokalsamfundet og selv når politiet er på besøg forgår det roligt og uden vold. Der bliver taget hånd om hinanden og selv de mennesker der ikke har en chance ude i samfundet kan bidrage med noget og være til. Thylejren udvikler sig meget men bevarer stadig dens egen unikke måde at drive kollektiv på, som ikke kan findes nogen andre steder i hele Danmark, ja nærmest i hele verden.
- Turister kommer hertil fra alle kanter af verden og der er besøgende gæster hver eneste dag.
- Omkostningerne er, alt, alt for store ved at udvide. Det er usammenhængende at ødelægge natur og tvinge folk fra hus og hjem, nedrive kirker osv. for at kinesiske og tyske virksomheder kan teste vindmøller. Det er misbrug af grundloven at kalde det almennyttigt.
- Vi behøver ikke et større testcenter
- Nej tak til mere støj
- Man smider ikke folk fra hus og hjem
- Hjärdemål kirke
- Men vigtigst:
 - IKKE ØDELÆG MERE AF VORES FANTASTISKE OG UNIKKE NATUR

- Det er mit indtryk, at man også i dette tilfælde "tromler" lokalbefolkningen, for at tilgodese nogle finansielle interesser, under dække af den såkaldte "grønne omstilling" (Hvilket trylleord)
- Flagermus I Thylejren
- Vindmøller kan ikke sikre den nødvendige stabilitet, som elnettet kræver i et moderne samfund
- Der er særligt om sommeren rundvisninger nærmest dagligt, hvor de rundviste kommer fra skoler, arbejdspladser, foreninger, er private grupper, nysgerrige turister m.v. Thylejren er altså en betydende kulturformidler i egen kraft.
- Mange turister i Thy benytter lejligheden til både at se møllerne, Thylejren og Kirsten Kjærs Museum, da de ligger så tæt på hinanden. Thylejren er blevet en seværdighed, er med i VisitThy.
- Thylejren er fricampingplads og har to shelters, hvoraf det ene er doneret af Hus Forbi.
- I Thylejren findes en større gruppe socialt sårbare mennesker, som trives uden ekstra omkostninger for samfundet. Denne gruppe er både svær og dyr for det øvrige samfund at tage hånd om. I Thylejren får de socialt samvær, med mennesker i alle aldre, hvilket modvirker den ellers stigende ensomhed i denne gruppe.
- Thylejren er forgangseksempel for alle de øvrige nye, bæredygtige, og sociale småsamfund, der dukker op i disse år. Men det har taget mange år at få skabt denne base og der er blevet kæmpet for det i flere generationer.
- Vi har flere med tinnitus, lydoverfølsomhed, depression, angst og kronisk træthed – har det en sammenhæng.
-

Bilag 7: Dagli' Brugsen Frøstrup

Konsekvens af ekspropriering

Konsekvensen af en eventuel ekspropriering af Thylejren vil få store økonomiske konsekvenser for Frøstrup Brugsforening og dens omkring 900 medlemmer

Frøstrup Brugsforening er en selvstændig Brugs og har eksisteret siden 1920.

Da Brugsen er en selvstændig forening betyder det også at der ikke er nogen, som kommer med en pose penge, hvis Brugsen skulle komme i dårlig drift.

Hvis Thylejren bliver lukket som følge af de foreløbige eksproprieringsplaner,

Vil det betyde en nedgang i omsætningen på mellem 3.500.000kr.og 4.000.000kr. om året....

Det vil betyde at der som minimum skal afskediges 2 fuldtidsstillinger og da der ud over Thylejren også er tale og yderligere eksproprieringer af ejendomme i vores lokalområde er fremtidsudsigterne meget dystre for overlevelse på sigt.

Hvis planerne gennemføres vil der ikke kunne drives en lønsom forretning og på sigt kan en lukning komme på tale.

Med venlig hilsen

Uddeler

Mikael Vold Lassen

Bilag 8: Forældrerådet Hannæs Børnehus

Vi er som børnefamilier i dette område meget bekymrede for planerne vedrørende kæmpemøllerne. For hvordan ser vores område, vores hjem og vores tilhørssted så ikke ud i fremtiden. Planerne går ud over langt flere end blot de, som bliver eksproprieret, fordi der ved dette bliver fjernet det grundlag vi har for at bibeholde vores institutioner, vores skole, foreningsliv, samt mange andre ting som gør det attraktivt for unge og tilflytter at vælge at bosætte sig i vores naturskønne området. Men ligeledes at blive boende. Så man ødelægger ikke blot et naturskønt område, for både store og små, men man smider også børnefamilierne på porten ved eksproprieringen, som vil presse børnetallet endnu mere og det kan på sig betyde at institutionerne risikere at lukke. Undvigelsen vil komme til at gå voldsomt ud over den store frie natur som er i området, som for alle er attraktiv, både dyrelivet, familier og børn både hjemme og i institution. Et af de områder, som ser ud til at blive ramt, og dermed forsvinder med udvidelsen af testcenteret, er kulturhuset i Lild Strand. Dette bliver benyttet af børnehuset til kulturelle indspark, og ved at bygge kæmpemøller fratager vi også vores børn dette. Hvad har de så tilbage? De kan ikke længere komme i børnehave eller skole. De kan ikke længere gå til fodbold. De kan ikke have legeaftaler. Hvorfor? Fordi der ikke er børn tilbage at gøre disse ting med. Er vores børn ikke mere værd end det? Så igen, eksproprieringen vil have langt større konsekvenser end blot for de mange mennesker, som vil blive tvunget fra hus og hjem.

Det er vores børns fremtid, som er på spil her, og den er værd at kæmpe for.

Forældrerådet Hannæs Børnehus

Socialdemokratiet på Hannæs

Formand: Henrik Andreasen, Toftholmvej 2, 7700 Thisted, Tlf. 44108353

Kasserer: Svend Sunesen, Torsbjergvej 5, 7742 Vesløs

Folketinget

Udvalget for Landdistrikter og Øer

København

Frøstrup den 12. januar 2024

Som lokal partiforening i det område, der omfatter Testcenteret for store Vindmøller i Østerild, vil vi gerne tilkendegive vores utilfredshed med den yderligere udvidelse af testcenteret, som der er lagt op til. Vi er af den opfattelse at flere vindmøller, hvoraf nogle er op til næsten en halv kilometer høje, vil skæmme både landskab og natur i urimelig grad, mens andre dele af landet nærmere hovedstaden friholdes. Oven i købet har vindmølleindustrien for nylig meddelt, at man overhovedet ikke er interesseret i så store møller. Det eneste sted i landet, hvor der opstilles meget store møller er på testcenterets område, hvor de bliver stående i meget længere tid end rimeligt med henblik på at teste dem. Møllerne skæmmer både visuelt med vingernes bevægelse og lysafmærkningen, ligesom den susende lyd fra vingerne generer i et stort område.

Planen for udvidelsen opererer med rydning af et meget stort område for træer og buske samt fjernelse af en række beboelser og sommerhuse, som vil skade både bosætningen i området og turismen, der i stort omfang er bundet til skov og strand. Når det endelig lykkes at få nogle yngre familier til at flytte til området, sker det oftest ved, at de anskaffer et ældre hus beliggende ude i landskabet og begynder at modernisere det for at skabe et hjem for deres børn. Hvis det rygtes blandt potentielle købere, at man risikerer at få sit hjem eksproprieret til fordel for de forskellige kapitalfonde, der finansierer vindmølleindustrien, vil det helt sikkert være slut med det. Det vil betyde en nedgang i befolkningstallet i området, især hvad angår den yngre del, med konsekvenser for de lokale skoler og dagligvarehandlen og i strid med kommunens planer. De turister, der finder vej til Hannæs, kommer her ikke for at se på store industriallæg. Der er oftest tale om byboere, der ønsker at være sammen med børn eller børnebørn i naturen. De gæster, der finder frem til vindmøllecenterets besøgsafdeling, kommer som regel kørende dertil i bil og kører videre efter besøget. Vi opfordrer til at skrinlægge projektet.

Vedtaget af bestyrelsen den 10. januar 2024 i enstemmighed.

Henrik Andreasen (fmd)

DN Thy

Formand: Ib Nord Nielsen, Michel Wester 17A, Klitmøller, 7700 Thisted
Telefon: 40 57 93 23, e-mail: ib.nord.nielsen@gmail.com

Danmarks
Naturfredningsforening

Dato: 10. januar 2024

Til: Kommunalbestyrelsen for Thisted Kommune

Vedrørende to problematiske VE-projekter i Thisted Kommune

Lad os slå fast med det samme, at Danmarks Naturfredningsforening (DN) støtter den grønne omstilling med mere vind- og solenergi både på land og hav. DN accepterer, at vindmøller vil præge dele af vores landskaber, og at det kan kræve kompromisser mellem flere hensyn. DNs rolle er at medvirke til, at udbygningen både sker tilstrækkeligt hurtigt, og at den sker de rigtige steder, hvor der ikke er konflikt med naturbeskyttelsen, landskaber og kulturarv. På nationalt og lokalt plan ønsker DN stramme rammer for planlægningen, så der tages samfundsmæssig stilling til de mange arealønsker.

Det er ikke energiselskaberne, tilfældige lodsejere eller økonomiske særinteresser, som skal planlægge og beslutte, hvor vindmøllerne og solcellerne skal placeres. Det er derfor med stor tilfredshed, at DN Thy kan konstatere, at Thisted Kommune er i færd med at fastsætte principper for energiplanlægning og kriterier for VE-anlæg.

På kommunalbestyrelsesmødet den 19. december, blev det besluttet at godkende forslaget til kriterier for VE-anlæg og principper for planlægning af energianlæg og at forslaget sendes i offentlig høring i mindst 4 uger.

Thisted Kommune inddeles i 3 områder og inden for disse områder gælder forskellige forudsætninger for planlægning af vindmøller og solcelleanlæg: Negativområder, neutralområder og egentlige energizoner.

De opstillede principper og kriterier for planlægning af energianlæg er DN Thy stort set enig i. Især, hvad angår kriterierne for negativområderne, lokal indflydelse inden planlægningen igangsættes og lokalt medejerskab.

Desværre er der to VE-projekter under planlægning i Thy, som står i stærk kontrast til kommunens foreslåede principper og kriterier. Dels den væsentlige udvidelse af Testcenter Østerild med statslig anlægslov og dels området syd for Hanstholm Havn, som kategoriseres som neutralt område i modsætning til resten af kystområderne mod syd, trods samme naturværdier.

Aftalekredsen bag den politiske aftale om test af store vindmøller har igangsat en supplerende målrettet screening af en mulig placering af 5 testpladser til kæmpevindmøller (450 m) ved en udvidelse af Østerild Testcenter.

Den endelige beslutning er endnu ikke taget!

Vindmøllebranchens udmeldinger er forvirrende og utroværdige over for den med god grund ængstelige lokalbefolkning.

Den 20. december skriver DR: "Vindmøllebranchen vil trække i håndbremsen: Nu skal møllerne ikke være højere. Den grønne omstilling kræver lige nu flere – ikke større – møller, lyder det fra vindmøllebranchen".

Efterfølgende har branchen korrigeret og udtalt, at der fortsat er brug for at teste vindmøller på op til 450 meter med den begrundelse, at vi skal være forrest i den globale konkurrence og at udviklingen fortsætter. Ingen argumenter for eller analyse af, hvorfor testmøllerne skal være 450 meter høje!

Der er vist god grund til at søge anden rådgivning end blindt at følge branchens flakkende ønsker, som åbenbart kun er styret af tvivlsom økonomi uden hensyn til natur og mennesker.

En enig kommunalbestyrelse, med borgmester Niels Jørgen Pedersen i spidsen, har i brev af 21. december 2023 tilkendegivet, at man er imod en udvidelse af testcenteret med vindmøller op til 450 meter. Det er især den manglende dialog og inddragelse af lokale politikere og berørte borgere, som kommunalbestyrelsen finder frustrerende og respektløs.

Alt tyder på, at udvidelsen kan blive gennemført ved hjælp af en såkaldt statslig anlægslov, hvor demokrati, lokal planlægning og alle gældende regler og love tilsidesættes for at tilfredsstille vindmøllebranchens kommercielle behov.

Projektområdet indeholder og grænser op til betydelige sårbare natur- og landskabsinteresser, som beskyttes af både national- og EU-lovgivning samt internationale aftaler og konventioner. Den endelige landspolitiske beslutning skal derfor afvente en grundig konsekvensvurdering af indvirkningen på miljøet, naturen og de lokale beboere.

Skal vores helt unikke og uerstættelige klitnatur, som både har national og international betydning, omdannes til et udjævnet, goldt, industrielt energilandskab? Og hvad med lokalsamfundet, hvor mennesker vil blive tvangsfjernet fra hus og hjem?

Danmarks Naturfredningsforening Thy opfordrer til og støtter Thisted Kommune i at gå helhjertet ind i kampen for naturen og lokalbefolkningens skyld. Den vilde klitnatur og de store landskaber i Thy er en ressource, som vi ikke har råd til at miste.

Endnu et VE-projekt springer alvorligt i øjnene i forhold til kommunens opstillede principper og kriterier for planlægning af energianlæg.

I foråret 2022 besluttede Thisted Kommune at indkalde ideer og forslag i forbindelse med et udsendt debatoplæg, forud for planlægning og miljøvurdering af nye vindmøller ved Hanstholm Havn. Langt de fleste høringsvar var negative, og især de 4 vindmøller syd for havnen gav anledning til stærk kritik.

På det vejledende kort med den overordnede placering af de tre områder for energianlæg i Thisted Kommune er det påfaldende, at arealet syd for Hanstholm Havn behændigt er placeret i "neutralområde". Hele kysten ud til Vesterhavet er ellers korrekt placeret i "negativområder". Det er hensigten, at projekterne i "neutralområder" skal vejes op imod hinanden i forhold til kriterierne for VE-anlæg. Arealet, hvor de 4 vindmøller tænkes placeret, er omfattet af så mange beskyttende kriterier, at det uden tvivl hører til i "negativområder". Her vil det ikke være muligt at gemme sig bag en anlægslov.

DN Thy opfordrer derfor Thisted Kommune til at fastholde de opstillede principper og kriterier for planlægning af energianlæg og bevare den unikke klitnatur og landskabsværdierne i Nationalpark Thy syd for Hanstholm Havn. Alt andet vil være vanskeligt at forsvare.

På vegne af bestyrelsen for
Danmarks Naturfredningsforening Thy

Ib Nord Nielsen

Med venlig hilsen
Ib Nord Nielsen
Formand

Bilag 11: Sammenfatning af konsekvenser og problematikker

Udvidelse af Testcenterkapacitet med 5 x 450 m møller i Testcenter Østerild vil fordrive mere end 200 personer fra deres hjem, og vil dermed blive den første danske sag om grøn kolonialisme i EU

Grøn kolonialisme i Danmark/EU

Regeringens planer om at udvide Testcenter Østerild med tre ekstra pladser til i alt 12 pladser, hvoraf fem skal være til kæmpemøller på 450 m højde, er på vej til at blive den første og største sag i Danmark vedrørende grøn kolonialisme i EU. Fra Planstyrelsens side er den meget lukkede proces omkring et yderligere testcenter nu blevet til et spil Sorteper mellem to lokationer: Ballum ved Tønder og udvidelse af Testcenter Østerild ved Thisted.

Carte blanche til vindindustrien og DTU

Transparens og faglig objektivitet efterlyses. Ud fra et demokratisk synspunkt forekommer det stærkt kritisabelt, at vindmølleindustrien, Green Power Danmark (en lobbyorganisation, der er finansieret af vindmølleindustrien og andre storkapitalinteressenter i energibranchen) og DTU Wind and Energy Systems, der driver testcentrene, selv definerer alle parametre, der indgår i de kritiske støjberegninger, samt udfører disse, uden at data bliver gjort tilgængelige for de berørte borgere. Det er jo dermed også evident at medarbejdere i netop disse organisationer har privatøkonomiske interesser i en udvidelse af testcentret. Ej heller bliver der indhentet yderligere rådgivning eller beregninger fra eksterne, helt uafhængige specialister, der opererer under fuldt rådgiveransvar. Dermed er døren helt åben for, at vindindustrien egenhændigt og uimodsagt fastsætter de støjgrænser, der definerer antallet af de ekspropriationer, der indgår i de forskellige scenarier. Viser støjniveauet sig i praksis at være for lavt estimeret, må den tilbageværende lokalbefolkning leve med støjen uden konsekvenser for vindindustrien.

Objektive kriterier for placering

Generelt vil den optimale placering for et yderligere testcenter være en position tæt ved en flad vestvendt kyst, hvor møllerækken som foreskrevet kan stå på en nordlig/sydlig akse. Derved vil der kun være én problematisk støjzone og skyggezone mod øst, som ideelt er over landbrugsjord, og det homogene vindfelt vil helt uproblematisk være placeret ud over havet.

Testcenter Østerild er fra starten fejlplaceret i forhold til mennesker og natur. Det ligger et stykke fra nord-nordvestvendt kyst og er hele vejen rundt omgivet af bebyggelser/byer: Hjørdemål Klit med kirke og kirkegård (der er placeret lige i et af de nye møllefelter), Hjørdemål, Østerild, Thylejren, Vesløs, Langvad (med Kirsten Kjærs Museum), Glæde, Frøstrup, Bjerget og Lild Strand. Dermed vil der på begge sider af møllerækken (der har retning nord-syd) være støjzoner, som giver problemer for bebyggelserne, og som vil have menneskelige omkostninger. De nye pladser og ændrede højder vil også give store skyggeproblemer for en del af bebyggelserne og byerne på begge sider af møllerækken. Da der også skal være et homogent vindfelt vest for møllerne, skal yderligere mere end 3000 Ha foran de fem møller planeres, således at et areal på mere end 100 kvadratkilometer i Nordthy dermed vil blive annekteret fuldstændigt af DTU.

Det vil medføre, at særligt EU-beskyttede klitarealer, Natura 2000-områder, fredskov, klithede og andre beskyttede naturtyper ødelægges på bekostning af de fem kæmpemøller. Den særlige Nordatlantiske Klithede i området er hjemsted for den endemiske art Thy Gøgeurt og mange andre rødlistede arter som Mosetrolldurt, Engtrolldurt, Spæd Mælkeurt, Hedepletvinge, Rovbille med flere.

Omfanget af det nuværende testcenter Østerild har DTU gennem flere annekteringer allerede udvidet til det, som angiveligt er det maksimalt mulige. Ved sidste udvidelse i 2019 til ni møller og øget totalhøjde blev området og befolkningen klart stillet i udsigt, at det definitivt var sidste gang, der skulle ændres på kriterier og omfang. Virkeligheden for området er, at blot den mindste ændring i antallet af møllepladser eller støjgrænser som følge af øgede møllehøjder vil medføre et stort antal ekspropriationer og dermed starte en ond spiral. Fraflytning, skolelukninger, butiksdød, turister, der bliver væk og andre negative følgevirkninger vil forårsage en regulær afvikling af hele området, der ellers er i en borgerdrevet positiv udvikling.

<https://play.tv2.dk/serie/laegloeftet-i-thy-tvmidtvest>

Borgerdrevne udviklingsplaner vækker respekt i EU

Hawboernes Forening i Lild Strand er en beboerforening med 190 medlemmer, både fastboende og fritidshusejere, som samarbejder aktivt om at bevare og fortsat udvikle et attraktivt miljø i og omkring Lild Strand. Foreningen har i 2018 udarbejdet Masterplan Lildstrand og gennemført en række projekter heri, som har vendt truende afvikling til god udvikling med fokus på bosætning og stille turisme baseret på stedbundne potentialer, som især er områdets ro og fredede natur. Det kvalificerede udviklingsarbejde udført ulønnet af lokale har været genstand for forskning og er afrapporteret i peer-reviewed artikel i forskningstidsskriftet Elsevier, Journal of Rural Studies 2021 (169-180). Som en yderligere blåstempling har EU i december 2023 henvendt sig med ønske om at få udviklingsarbejdet optaget i EU's Smart Villages-projekt som eksempel til efterfølgelse i andre lokalområder i EU. <https://www.smartrural27.eu/village/lild-strand/>

Alle de kræfter, der er lagt i udvikling af området til gavn ikke blot lokalt, men for Thisted Kommune som helhed, vil være spildt, hvis den strengt beskyttede natur, som er områdets livsnerve, udviklingspotentialer og fremtid, skal vige for kæmpemøller, betonfundamenter, grusveje, kraner, lystårne mm. De ødelæggende konsekvenser for Lild Strand vil omgående vise sig i form af fraflytning, usælgelige huse og udeblevne turister til stor skade ikke blot for Lild Strand, men for hele Nordthy.

Rammeprojekterne i Masterplanen er certificering af et delområde som DarkSky Park Bulbjerg, som blev opnået 14 december 2023, og en udvidelse af Nationalpark Thy med strækningen fra Vigsø til Bulbjerg. Delmålene er i stort omfang effektueret som planlagt og kan ses i den kontinuerligt opdaterede Masterplan fra Udviklingsgruppen i Lildstrand under Hawboernes Forening.

Dark Sky Park Bulbjerg – en international certificering

Et af de allermørkeste områder i Danmark er Bulbjerg-Troldsting-Lild Strand. Dark Sky Park Bulbjerg blev den 14.12.2023 en realitet efter fire års omfattende forarbejde udført af lokale frivillige. Dark Sky Park Bulbjerg er internationalt certificeret DarkSky-park nr. 119 i verden, nr. 22 i Europa, nr. 2 i Skandinavien. En DarkSky-certificering er ikke noget, man kan bygge eller købe sig til. Den kræver bl.a. dokumenteret dybt nattemørke, hvilket er blevet en sjældenhed på verdensplan. Derfor kan certificeringen sammenlignes med Michelinstjerner og UNESCO verdensarv.

DarkSky International er en non-profit organisation, som arbejder for at sætte fokus på den stadigt voksende lysforurenings skadelige virkninger på natur, mennesker, miljø og klima og påpege nødvendigheden af at beskytte nattemørket. Hensigten med at få det lokale nattemørke certificeret er at få flere børn og voksne ud at opleve nattehimmelen og at formidle viden om nattemørkets store betydning for natur og mennesker for dermed at påvirke os til mere bæredygtig adfærd. I en Dark Sky Park skal der ikke bare være mørkt. Der skal også være beboelse og belysning, så der sættes fokus på hensigtsmæssig belysning og bevidst adfærd.

Certificering er ikke noget, man opnår én gang for alle. Den skal fornyes årligt. Det kan vise sig meget svært at opretholde den eftertragtede certificering, hvis Testcenter Østerild udvides med fem kæmpemøller på op til 450 m højde med tilhørende lystårne. Nuværende lyssætning i Testcenter Østerild er godkendt i DarkSky-ansøgningen, men er på DarkSky's observationsliste, idet der er tale om en dispensation fra Trafikstyrelsen i forhold til radarstyring. Fremtidige krav til lyssætning ved monstermøller er ukendte, men vil helt givet udgøre en langt større udfordring, som kan fratage Dark Sky Park Bulbjerg certificeringen.

<https://darksky.org/places/dark-sky-park-bulbjerg/>

Nationalpark Thy 20 % større

Siden 2017 har Nationalparkgruppen i Lild Strand arbejdet for udvidelse af Nationalpark Thy med statens fredede arealer mellem Vigsø og Bulbjerg.

Projektet er gennemarbejdet. Matrikler er kortlagt, og der er sket borgerinddragelse. Ønsket om udvidelse har massiv lokal opbakning. Nationalpark Thys bestyrelse ønsker ligeledes, at Nationalpark Thy udvides til Bulbjerg, hvor man så samtidig vil kunne brande sig med internationalt certificeret Dark Sky Park Bulbjerg som en del af Nationalpark Thy. Udvides nationalparken, vil det yderligere styrke det stærke brand, som Nationalpark Thy er for vækst og udvikling i naturkommunen Thisted (Thy?). En udvidelse af Nationalpark Thy, som indbefatter Danmarks længste ubebyggede kyststrækning, EU-beskyttet klithede der er enestående i Europa, fuglefjeldet Bulbjerg og vandreruten Vestkyststien, vil også understøtte den vestkystturisme, som er et vigtigt erhverv og en vigtig indtægtskilde. Den unikke natur og livsstil, som f.eks. New York Times og Vogue fremhæver og lovpriser.

Nordeuropas største fuglereservat, Vejlerne er naboer til testcentret og den foreslåede udvidelse, og hele området ned mod Nationalpark Thy bruges til fouragering og overflyves af blandt andet havørne, traner og alle andre stand- og trækfugle i området.

Regeringen vil have flere nationalparker og mere vild natur. En udvidelse af Nationalpark Thy er en oplagt løsning. Og naturen er der allerede, hvis blot politikere og vindindustri vil lade være med at ødelægge den med beton, lysmaster, veje, kraner, kæmpemøller, skyggeplage og støjplage. Ifølge bekendtgørelsen for Nationalpark Thy må der ikke være høje tekniske anlæg i Nationalparken, så en udvidelse af testcentret vil betyde, at flere års kvalificeret, borgerdrevet udviklingsarbejde er spildt.

Stop våbenkapløbet – beskyt lokalbefolkning og natur

Med testcenter for ni af verdens største havvindmøller på land yder Nordthy allerede sit markante bidrag til den grønne omstilling. Danmark mangler plads til natur, og Thisted er en af de danske kommuner, der har de største, fleste og internationalt vigtigste naturområder. Den natur vil vi gerne have lov at bevare og benytte.

Derfor bør det nu i givet fald være andre dele af Danmark, der skal lægge arealer til endnu et testcenter – hvis der da overhovedet skal anlægges et sådant testcenter? Vindindustrien har jo netop selv i december 2023 udtrykt ønske om at skrue ned for antallet af nye udviklingsprojekter og standse det indbyrdes våbenkapløb om stadigt større møllehøjder - godt understøttet af samme budskab i Financial Times. Så måske bør behovet for testcenterpladser til monstermøller genovervejes?

På vegne af Arbejdsgruppen, Foreningen mod kæmpevindmøller ved Bulbjerg, januar 2024

Ulrik B. Iversen, Jens Tilma og Bjarne Sørensen

Bilag 12: Omdelingsark

Foretræde ULØ 17. januar 2024 - Foreningen imod Kæmpevindmøller ved Bulbjerg

Bjarne Sørensen, Ingeniør

Ulrik B. Iversen, Økologisk landmand

Jens Tilma, Læge

sandhoigaard.bjarne@gmail.com

ulrik@biversen.com

jenstilma@gmail.com

ONE PAGER - UDVIDELSE AF TESTCENTER ØSTERILD

- Udvidelsen vil medføre ekspropriationer, som fordriver ca. 200 borgere fra deres hjem.
- Et areal på 100 km² – større end Aarhus – vil blive underlagt vindindustrien som følge af en udvidelse af Testcenter Østerild.
- En konsekvensmæssigt optimal placering af et testcenter, er ved en flad vestvendt kyst, med frit vindfelt over havet, og kun én støj- og skyggezone mod øst ind over landbrugsjord.
- Testcenterets nuværende annektering udfordrer allerede lokalsamfundets bæredygtighed og en udvidelse vil tvangsfjerne grundlaget for børneinstitutioner, skoler, foreningsliv, indkøbsmuligheder, lægedækning osv.
- En udvidelse vil ødelægge alle lokalområdets muligheder for vækst og udvikling og helt destruere resultaterne af mange års kompetente, borgerdrevne udviklingsinitiativer som eksempelvis den forestående udvidelse af Nationalpark Thy og den nyligt opåede internationale certificering af Dark Sky Park Bulbjerg.
- Nybrud omkring bosætning og tilflytning på baggrund af beskyttede naturværdier vil blive kastet på gulvet, hvis udvidelsen gennemføres.
- En udvidelse vil fuldstændig tilsidesætte EU-/DK-naturbeskyttelser for et unikt og vigtigt sammenhængende naturområde, der er nærmeste nabo til Vejlerne, Nordeuropas største fuglereservat.

Spørgsmål til ministeren:

1. Hvordan sikrer ministeren et uvildigt og upartisk datagrundlag for konsekvens-beregningerne (under fuldt rådgiveransvar), så vindmølleindustrien og DTU ikke egenhændigt fastsætter kriterierne og beregningerne for testcenter-placering?
2. Hvordan håndterer ministeren inhabiliteten i forhold til testcenterplacering ud fra lokale tilhørsforhold frem for tyngden af konsekvenser?
3. Hvad er ministerens øvre grænse for ekspropriationer, afledte konsekvenser for et helt landdistrikt, destruktion af unikke naturområder og afvikling af et dansk udkantsområde i ellers god udvikling?
4. Hvad er ministerens baggrund for at begrænse den offentlige adgang til information om konsekvensernes omfang i testcenterplaceringen?
5. På hvilken måde planlægger ministeren fremadrettet at bidrage til en objektiv, retfærdig, gennemsigtig og borgerinddragende proces?

Tak for jeres tid. Henvendelser vedrørende indhold eller yderligere spørgsmål er velkomne.